

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA

Dla ucznia: (zdiagnozowana niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim oraz zaburzenia przetwarzania słuchowego).

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

BLOK 1: Podstawy Ratownictwa i Wezwanie Pomocy (Tematy 1–5)

(Tematy: Świadek zdarzenia, Łańcuch ratunkowy, Bezpieczeństwo, Ocena stanu, Wzywanie pomocy)

Ocena	Wymagania szczegółowe
Dopuszczająca (2)	Zna numer 112. Wie, że musi zadbać o własne bezpieczeństwo przed podejściem do poszkodowanego.
Dostateczna (3)	Potrafi sprawdzić przytomność (głośne wołanie i dotyk) oraz oddech (patrzę, słucham, czuję).
Dobra (4)	Samodzielnie przeprowadza rozmowę z operatorem 112 według schematu (Co się stało? Gdzie? Kto dzwoni?).
B. Dobra / Celująca (5-6)	Wyjaśnia znaczenie „złotej godziny” i potrafi zarządzać grupą świadków zdarzenia (wyznacza osoby do pomocy).

BLOK 2: Pierwsza Pomoc – Działania Ratownicze (Tematy 6–12)

(Tematy: RKO, Zadławienia, Rany, Krwotoki, Urazy kości, Oparzenia, Podsumowanie)

Ocena	Wymagania szczegółowe
Dopuszczająca (2)	Wykonuje uciski klatki piersiowej na fantomie (nawet z błędami w tempie). Wie, że oparzenie chłodzi się wodą.
Dostateczna (3)	Poprawnie układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej. Wie, jak pomóc przy zadławieniu (poklepywanie).
Dobra (4)	Prawidłowo zakłada opatrunek uciskowy przy krwotoku. Rozpoznaje złamanie po objawach (ból, obrzęk).
B. Dobra / Celująca (5-6)	Wykonuje pełne RKO (30:2) z użyciem defibrylatora AED. Potrafi unieruchomić dwie sąsiednie kości przy urazie stawu.

BLOK 3: Zagrożenia Cywilizacyjne i Naturalne (Tematy 13–17)

(Tematy: Sygnały alarmowe, Pożary, Powódź, Zagrożenia chemiczne, Podsumowanie)

Ocena	Wymagania szczegółowe
Dopuszczająca (2)	Rozpoznaje dźwięk syreny. Wie, że w czasie pożaru należy być nisko przy ziemi (ucieczka przed dymem).
Dostateczna (3)	Wymienia 3 rzeczy, które trzeba zabrać podczas ewakuacji (dokumenty, leki, woda). Zna drogi ewakuacji w szkole.
Dobra (4)	Wie, jak zachować się podczas powodzi (wyższe piętra) i burzy (unikanie drzew). Rozpoznaje piktogramy substancji niebezpiecznych.
B. Dobra / Celująca (5-6)	Potrafi przygotować „plecak przetrwania”. Wyjaśnia zasady postępowania przy skażeniach (kierunek ucieczki względem wiatru).

BLOK 4: Bezpieczeństwo Państwa i Cyberprzestrzeń (Tematy 18–21)

(Tematy: Struktura obronna, NATO/UE, Cyberbezpieczeństwo, Podsumowanie)

Ocena	Wymagania szczegółowe
Dopuszczająca (2)	Rozpoznaje mundur policjanta, strażaka i żołnierza. Wie, że hejt w internecie jest zły.
Dostateczna (3)	Rozumie, że Polska jest w NATO (sojusz obronny). Potrafi stworzyć bezpieczne hasło do komputera.
Dobra (4)	Wyjaśnia zadania Straży Granicznej i Wojska Polskiego. Wie, jak zareagować na kradzież tożsamości w sieci.
B. Dobra / Celująca (5-6)	Omawia rolę Prezydenta jako Zwierzchnika Sił Zbrojnych. Analizuje mechanizmy dezinformacji i „fake news”.

BLOK 5: Edukacja Obronna i Strzelectwo (Tematy 22–27)

(Tematy: Terenoznawstwo, Mapa, Broń strzelecka, Zasady strzelania, Celowanie, Podsumowanie)

Ocena	Wymagania szczegółowe
Dopuszczająca (2)	Wskazuje kierunki świata (N, S, E, W). Zna komendę „STOP” na strzelnicy.
Dostateczna (3)	Orientuje mapę przy pomocy kompasu. Przyjmuje stabilną postawę strzelecką leżąc.
Dobra (4)	Potrafi odczytać z mapy odległość i znaki topograficzne. Prawidłowo zgrywa przyrządy celownicze (muszka-szczerbinka).
B. Dobra / Celująca (5-6)	Wyznacza azymut. Wyjaśnia budowę i działanie karabinka sportowego. Osiąga skupienie przestrzelin na tarczy.

ZALECANE METODY PRACY

1. **Metoda "Krok po kroku":** Dzielenie każdej czynności na małe, powtarzalne etapy.
2. **Pomoce wizualne:** Stosowanie dużej ilości zdjęć, filmów instruktażowych i piktogramów, co ułatwi zrozumienie przy zaburzeniach słuchu.
3. **Unikanie hałasu:** Podczas ćwiczeń praktycznych należy zapewnić uczniowi komfort akustyczny lub dodatkowe wyjaśnienia w cichym miejscu.
4. **Wzmocnienia pozytywne:** Częste chwalenie za postępy w umiejętnościach praktycznych.

SPOSÓB SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ

1. **Kartkówki/ Sprawdziany:** Maksymalnie 3-4 pytania, w tym zadania typu „połącz linią”, „prawda/fałsz” lub wybór obrazka.
2. **Wydłużony czas:** uczeń otrzymuje o 50% więcej czasu na sprawdziany i kartkówki.
3. **Odpowiedzi ustne:** Pytania konkretne, unikające słowa „dlaczego” (wymagającego abstrakcyjnej analizy), a skupione na słowie „jak” (opis czynności).
4. **Ćwiczenia praktyczne:** Uczeń powinien mieć możliwość kilkukrotnego powtórzenia czynności przed oceną końcową.

Dla ucznia- (posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego ze względu na obustronny niedosłuch odbiorczy umiarkowanego stopnia).

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

BLOK I: Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach (Tematy 1–12)

- **Ocena dopuszczająca:** Rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia i potrafi wezwać pomoc. Ocenia przytomność i oddech poszkodowanego (metoda „widzę, słyszę, czuję” przez 10 s). Wykonuje proste czynności: pozycja boczna, ucisk rany, chłodzenie oparzenia.
- **Ocena dostateczna:** Wyjaśnia znaczenie udzielania pomocy i omawia zasady bezpieczeństwa ratownika. Samodzielnie wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej. Zna podstawowe wyposażenie apteczki.
- **Ocena dobra:** Rozpoznaje potencjalne źródła zakażeń i stosuje środki ochrony osobistej. Wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych i wykonuje rękoczyn czoło–zuchwa. Wykorzystuje przedmioty podręczne do unieruchamiania urazów.
- **Ocena bardzo dobra:** Wyjaśnia objawy utraty przytomności i przyczyny nagłych zasłabnięć. Omawia algorytm AED i jego rolę w ratowaniu życia. Rozróżnia rodzaje krwotoków i stosuje odpowiednie pozycje przeciwwstrząsowe.
- **Ocena celująca:** Wyjaśnia rolę układów: nerwowego, krążenia i oddechowego w podtrzymywaniu życia. Dowodzi konieczności pomocy w stanach krytycznych i wykonuje resuscytację o wysokiej jakości.

BLOK II: Zagrożenia cywilizacyjne i działania alarmowe (Tematy 13–17)

- **Ocena dopuszczająca:** Rozróżnia sygnały alarmowe (wizualne i dźwiękowe) oraz potrafi właściwie zareagować na alarm w szkole. Wymienia przykłady zagrożeń naturalnych (powódź, pożar).
- **Ocena dostateczna:** Wskazuje drogi ewakuacji w szkole i omawia zasady zachowania się podczas pożaru. Zna znaczenie kolorów w ratownictwie powodziowym.
- **Ocena dobra:** Omawia obowiązki ludności w czasie ewakuacji i zasady postępowania przy intensywnej śnieżycy lub wypadku drogowym.

- **Ocena bardzo dobra:** Wyjaśnia przyczyny pożarów i uzasadnia konieczność stosowania się do poleceń służb ratunkowych. Omawia rolę różnych służb w systemie bezpieczeństwa.
- **Ocena celująca:** Planuje postępowanie grupy po usłyszeniu sygnału alarmowego i uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice. Wyjaśnia zasady ochrony przed skażeniami chemicznymi.

BLOK III: Bezpieczeństwo państwa i cyberprzestrzeń (Tematy 18–21)

- **Ocena dopuszczająca:** Wymienia podstawowe składniki bezpieczeństwa państwa. Przedstawia sposoby zabezpieczania dowodów cyberprzemocy.
- **Ocena dostateczna:** Wyjaśnia pojęcie „bezpieczne państwo” i omawia misję Sił Zbrojnych RP.
- **Ocena dobra:** Wymienia organizacje międzynarodowe (np. NATO, ONZ) wpływające na bezpieczeństwo Polski. Wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa.
- **Ocena bardzo dobra:** Omawia filary bezpieczeństwa Polski i zadania wojska w czasie pokoju i wojny. Przedstawia rolę cyberbezpieczeństwa militarnego.
- **Ocena celująca:** Analizuje geopolityczne uwarunkowania Polski i potrafi dyskutować o współczesnych zagrożeniach militarnych.

BLOK IV: Terenoznawstwo i szkolenie strzeleckie (Tematy 22–27)

- **Ocena dopuszczająca:** Wskazuje kierunki świata za pomocą słońca i zegarka. Zna zasady bezpieczeństwa na strzelnicy i rozróżnia kategorie broni.
- **Ocena dostateczna:** Wyjaśnia różnicę między mapą a planem i posługuje się planem miasta. Wymienia główne części broni strzeleckiej. Prawidłowo zgrywa przyrządy celownicze.
- **Ocena dobra:** Czyta mapę topograficzną i rozróżnia znaki terenowe. Reguluje oddech podczas celowania. Opisuje zasady konserwacji broni.
- **Ocena bardzo dobra:** Orientuje mapę za pomocą kompasu lub busoli. Przyjmuje prawidłowe postawy strzeleckie (leżąca, klęcząca). Omawia zjawisko strzału.
- **Ocena celująca:** Wyznacza azymuty i określa swoje położenie na mapie bez użycia przyrządów elektronicznych. Analizuje warunki wpływające na celność strzelania.

ZALECANE METODY PRACY

- **Optymalizacja warunków słuchowych:** dbanie o najniższy poziom hałasu w klasie, co ułatwia uczniowi korzystanie z aparatu słuchowego.
- **Komunikacja twarzą w twarz:** umożliwienie uczniowi obserwacji twarzy nauczyciela podczas mówienia, co ułatwia odczytywanie mowy z ust.
- **Zasady podawania komunikatów:** nauczyciel nie powinien udzielać objaśnień ani wydawać poleceń, będąc odwróconym do tablicy.
- **Weryfikacja zrozumienia:** każdorazowe upewnienie się, że uczeń usłyszał i zrozumiał komunikaty oraz polecenia.
- **Wsparcie w notowaniu:** pamiętanie, że osoba z niedosłuchem ma trudności z jednoczesnym słuchaniem nauczyciela i robieniem notatek (warto udostępniać gotowe schematy lub notatki po lekcji).
- **Motywowanie:** regularne stosowanie wzmocnień pozytywnych w celu budowania pewności siebie uczennicy.

SPOSÓB SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ

- **Kryteria oceniania prac pisemnych:** przy ocenianiu nie należy brać pod uwagę błędów wynikających bezpośrednio z niedosłuchu (np. błędy w zapisie wyrazów rzadziej słyszanych, końcówek).
- **Forma wypowiedzi:** preferowanie odpowiedzi pisemnych lub praktycznych pokazów umiejętności nad odpowiedziami ustnymi przy całej klasie (hałas tła może utrudniać skupienie).
- **Instrukcje do zadań:** zapewnienie instrukcji w formie pisemnej (na karcie pracy lub tablicy), aby uniknąć błędów wynikających z niedosłyszenia polecenia.
- **Wydlużenie czasu:** zapewnienie dodatkowego czasu na zapoznanie się z tekstami słuchanymi lub poleceniami głosowymi.

Opracował

Nauczyciel edb